

Mødegruppe	Ekspertgruppen for Nordisk Sprogsamarbejde
Mødetid	9. oktober 2017
Mødested	Voksenåsen, Oslo

Referat

1/17 Godkjenning av dagsorden

Innstilling

- at Ekspertgruppen godkjenner utkast til dagsorden

Av hensyn til de sentrale aktørers medvirken, ble rekkefølgen på enkelte av møtepunktene endret. Ekspertgruppen godkjente endret dagsorden.

2/17 Norden rundt – tour de table

Innstilling

- at Ekspertgruppens medlemmer orienterer om aktuelle språkpolitiske saker på nasjonalt nivå og/eller andre språksaker av relevans.
- at Ekspertgruppen har en drøftelse i forkant av dialogmøtene med de sentrale aktørene

Orientering fra Ekspertgruppens medlemmer.

- Åland og Finland har innført nye læreplaner, og det arbeides nå med implementering av disse. Her har man bl.a. inkorporert et fokus på at alle lærere er språklærere. I Finland merker man konsekvensene av en endret språkpolitikk, bl.a. er det på Vasa universitet ikke lenger mulig å studere svensk. Det er også igangsatt et politisk eksperiment hvor 2200 finske elever skal få muligheten til å fravelge svensk i skolen. Denne elevgruppen skal velge andre språk i stedet for. Skolene har utprøvd de første digitale tester i svensk i skolen, som har fungert bra.
- I Norge er en ekspertgruppe i gang med å utarbeide en rapport om norsk språks fremtid, hvor det nordiske perspektiv kommer til å være sentralt. Det norske språkråd er sekretariat for gruppen. Norske lærerplaner er i gang med å fornyes, og Foreningen Norden jobber for at et nordisk perspektiv inkorporeres. Det har ikke lyktes å få dette inn i lærerplanens overordnede del om verdier og prinsipper, men det jobbes nå for at det vil stå eksplisitt i den faglige delen. Lærerplanene iverksettes høsten 2019.
- I sommer ble det publisert en rapport vedrørende islandsk språk og digitalisering. Her settes det bl.a. fokus på hvordan man kan gjøre islandsk brukbar innenfor det digitale. I tillegg skal alle statlige institusjoner fremover knytte språkstrategier til øvrige planer og strategier. Avtalen med Danmark om at man skal ha dansk i islandsk undervisning er fornyet. Videre går et nytt program i gang i Nordplus fra 2018-2022. Her vil det

satses på en bredere mulighet for støtte og deltakelse. I Island arbeides det nå med å arrangere det islandske språks dag den 16. november.

- I Sverige og Danmark arbeides det med å starte en felles master mellom Lunds universitet og Københavns universitet innenfor skandinavistikk. Det har vært administrative og økonomiske utfordringer, men det ser noe lysere ut nå. *Arkiv for nordisk filologi*, et tidsskrift om skandinavisk historie, språk, mytologi, etc. nå tilgjengelig digitalt. For nylig utkom det en forskningsrapport i Sverige hvor man har forsket på hvorvidt ordforståelsen blant unge har forandret seg. Her ser man en radikal forverring av ordforståelse av tradisjonelle akademiske ord.
- På Færøyene har man for første gang på mange år fått en forbindelse med Perlekurser igjen. På universitetet kjører det en debatt om nasjonale tester, og hvorvidt man skal oppheve disse. Samtidig jobber man også for å få et masterprogram innenfor lærerutdanningen. Språknemndet har fått ny, og for første gang kvinnelig, leder. I tillegg har døveforbundet også fått en representant.
- Innenfor det nordiske samarbeidet har den finske og islandske delegasjon lagt fram et forslag om å sidestille finsk og islandsk i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Forslaget er til behandling, og det foreløpige utfall tyder på at man ikke vil godkjenne forslaget. På Grønland diskuteres det om man skal fjerne dansk og erstatte engelsk som språk i skolen.

Ekspertgruppens medlemmer drøftet formålet med dialogmøtene med de sentrale aktører.

Forkvinnen for Ekspertgruppen, Vár i Ólavstovu la vekt på at det er viktig å drøfte hva Ekspertgruppens funksjon er, og at ideen med dialogmøtene er å opprette direkte kontakt med aktørene. Det ble også nevnt fra Ekspertgruppen at det er viktig å vektlegge at gruppen skal være en støtte og bidra til strategisk utvikling, og ikke fungere som overordnet kontroll.

3/17 Årsrapport 2017, Aktivitetsplan 2018

Innstilling

- at Ekspertgruppen tar informasjonen om årsrapportering 2017 til orientering
- at Ekspertgruppen fastsetter dato for innspill til Aktivitetsplan 2018

Sekretariatet orienterte muntlig om utformingen av årsrapporten for 2017. Det vil bli sendt et utkast i slutten av november for gjennomlesning og kommentarer.

Ekspertgruppen drøftet ideer til den kommende aktivitetsplan for 2018. Budsjettrammen for 2018 forventes å være den samme som 2017. Fristen for å innsende aktivitetsplanen til Nordisk Ministerråds sekretariat er den 1. november.

- Det ble poengtert at de prioriterte tiltakenes gjennomslagskraft bør være avgjørende og at NOSK og Ekspertgruppen kan finansiere tiltak i fellesskap – noe som kan skape synergi.

- En videreutvikling av dette års *Nordisk Sprogfest* kombinert med fokus på den nordiske offentlighet ble foreslått. Her kunne man arrangert både interne samtaler og offentlige arrangementer.
- Vår i Ólavstovu og sekretariatet vil sende et oppsummerende skriv om ulike forslag for 2018, slik at Ekspertgruppen kan ta stilling til hva de vil prioritere. Ekspertgruppen ble i tillegg enige om å utforme et faglig innspill om fremtidige satsninger innenfor språkområdet til Embedsmannskomiteen for Undervisning og Forskning (EK-U) i løpet av 2018. Dette arbeidet vil man igangsette til neste møte.

6/17 Orientering om Nordisk Sprogfest

Innstilling

- at Ekspertgruppen tar informasjonen om Nordisk Sprogfest til orientering

Nordisk Kultur møte

I forbindelse med Nordisk Sprogfest inngikk fem videregående skoler (gymnasier) i Norden et samarbeid, hvor lærere satte sammen en nordisk 'klasse' bestående av fem elever fra Island, Finland, Færøyene, Sverige og Norge for å være en aktiv del av Sprogfesten. Elevene bodde hos danske vertsfamilier. Ekspertgruppen ga sitt tilsagn til å støtte prosjektet økonomisk.

Marit Lund, gruppens kontaktperson, orienterte muntlig om prosjektets innhold, formål og resultater.

Lærerne bak prosjektet er alle utdannet språkpiloter, og det var gjennom dette nettverket at man kom på ideen om Nordisk Kultur møte.

Målet var at elever fra de nordiske landene skulle møtes og snakke med hverandre på skandinavisk, utveksle erfaringer og lære om hverandres land og språk. Man ønsket elever som kunne snakke skandinavisk - også finner, islendinger og færingar. NOSK ga elevene i oppdrag å blogge om Sprogfesten. Denne oppgaven ga elevene mange gode diskusjoner, og selv om bloggen som sådan er ikke et kjempebra produkt, var prosessen med å lage bloggen var veldig bra.

I løpet av dagene ble elevene mer bevisste om hva språk er og betyr, og de fleste opplever at de har en felles nordisk identitet, samtidig som de også ser forskjeller. Målet om å snakke skandinavisk gikk ganske bra, men det var en utfordring med de finske og islandske elevene. Etter hvert som de ble tryggere, snakket elevene mer på skandinavisk.

Nordisk Sprogfest

Sekretariaet orienterte muntlig.

NOSK er i gang med å utarbeide et evalueringsnotat om festivalen, men den foreløpige konklusjonen er at Sprogfesten var et vellykket initiativ. I løpet av de fire dagene festivalen fant sted i Aarhus, på Aros og Godsbanen, hadde man 24 arrangementer avholdt med 46 samarbeidspartnere og samlet ca. 1300 deltakere på arrangementene. 6 av disse arrangementene var spesifikt for/av barn og unge. En lengre artikkel om Sprogfesten vil snart publiseres i flere av Foreningen Nordens magasiner, i tillegg til Språkkoordinasjonens kanaler.

7/17 Orientering om evaluering af sprogsamarbejdet

Innstilling

- At Ekspertgruppen tar informasjonen til orientering

Sekretariaet orienterte muntlig.

Evalueringen av det nordiske språksamarbeidet foretas av det svenske konsulentfirmaet Faugert & Co Utvärdering. Det er foretatt ca. 40 intervjuer. Foreløpige resultater ble fremlagt på et tolkningsseminar i september, hvor nøkkelpersoner var invitert.

Her ble det bl.a. lagt frem at mye er bedre enn forrige periode (før NOSK var plassert hos Foreningerne Nordens Forbund), men det er fortsatt forbedringspotensiale på flere punkter. Sluttrapport vil komme i starten av 2018.

2018 er også året NOSK skal ut på anbud. Denne gang vil det være en større runde, og flere kan by på oppdraget. Forhåpentligvis blir det klart i juni hvem som får oppdraget.

Ekspertgruppen ble enige om å bidra til en kommende søknad, herunder med særlig fokus på fremtidige organiseringen.

8/17 Nytt fra Norden i Skolen

Innstilling

- at Ekspertgruppen tar informasjonen om Norden i Skolen til orientering

Norden i Skolens programsjef, Thomas Henriksen orienterte muntlig.

10.000 lærere har registrert seg på Norden i Skolen så langt. Dette gir en fantastisk plattform til å nå ut til barn og unge i hele Norden. Portalen er nå oversatt til ni språk – inkludert samisk. Når det gjelder fordelingen av lærere per land, henger norske lærere litt etter. Med begrensede ressurser er det lite tid til kommunikasjonsarbeid.

Det settes i gang en evaluering av Norden i Skolen i løpet av høsten 2017. Konkluderer evalueringen med at Norden i Skolen skal være et satsningsinitiativ vil det først få økonomisk betydning i 2019. For 2018 har man fått et tilsagn på 400.000 fra Nordisk Ministerråds sekretariat (NMRS).

Den 1. november lanseres en rekke nye saker på portalen:

- Nytt undervisningsmateriale om den norske TV-serien SKAM, takket være støtte fra det norske formannskap og NOSK.
- Undervisningsmateriale for videregående skoler (gymnasier).
- Materiale om Arktis og riksfellesskapet.
- Nytt design. I forbindelse med utformingen av det nye design har man inngått et Erasmus+ prosjekt i samarbeid med Høgskolen i Bergen/senter for digitalisering. De har bidratt til å evaluere portalen med elever og lærere. Man har gått i dybden på

portalens struktur og utviklet muligheten for vennskapsklasser for å øke kontakten mellom klasser. Portalen skal videre tilby flere undervisningsideer for lærere samt lages det et virtuelt læringsrom hvor lærere kan være i kontakt.

11/17 Eventuelt

Innstilling

- Ingen

Lis Madsen fremla en søknad om midler til en spørreundersøkelse som håpes å settes i gang i 2018.

Netværk i Nordisk Nabosprogsdidaktik ønsker å gjennomføre en undersøkelse om hvordan man underviser i nabospråk i grunnskolen og videregående skoler/gymnasiet. NMRS støtter prosjektet økonomisk. Ekspertgruppen oppfordres til å lese søknaden og gi tilbakemelding.

Ekspertgruppen diskuterte etterfølgende oppfordringen. Det ble påpekt at gruppen var usikker på sitt mandat, og hvorvidt man skulle vurdere slike søknader. Det ble slått fast at man ikke er et organ som gir ut midler, og man ønsker ikke å åpne opp for å bevilge midler til eksterne prosjekter.

8/17 Tegnspråksnettverkets fremtid

Innstilling

- at Ekspertgruppen drøfter om de ønsker å lage en samlet uttalelse med tanke på fremtidig organisering av Tegnspråksnettverkets.

Ekspertgruppen har lest Tegnspråksnettverkets forslag om fremtidig organisering, og anser forslaget som fornuftig. Ekspertgruppen vil overveie om de vil anbefale støtte til nettverket når man har en bedre oversikt over mulige prioriterte tiltak for 2018.

5/17 Knække koden-kurser

Innstilling

- at Ekspertgruppen tar informasjonen om Knække koden kurser til orientering

Sekretariatet orienterte muntlig.

Den nordiske perlen Hanaholmen begynner i november med kurser for finske lærerstudenter – kalt Knække koden - for å gi dem en introduksjon til svensk slik at de kan være med til perlekurser. Dette støttes av Språkkoordinasjonen, og seniorrådgiver Thomas Henriksen deltar på kursene.

9/17 Oppfølging av 'Man skal bare kaste sig ud i det'

Innstilling

- at Ekspertgruppen tar informasjonen om oppfølging på Man skal bare kaste sig ud i det til orientering

Sekretariatet orienterte muntlig.

Nordisk Minsterråd undersøker om Ekspertgruppens forslag om igangssettelse av et forskningsstudie kan løses innenfor rammen av NOSK og har oppfordret Språkkordinasjonen til å motivere de kommende prioriteringer for 2018. Man vil se på muligheten for å igangsette mindre prosjekter i videreførelsen av undersøkelsen.

10/17 Mødekalender 2018

Indstilling

- at Ekspertgruppen fastsetter dato for møtekalender 2018

Ekspertgruppen ble enige om legge kommende møter til april og september. Språkkordinasjonen vil fremsende datoforslag snarlig.

Tilstede

Eva Johansson
Heidi Lønne Grønseth (suppleant)
Hilde Sandvik
Lars-Olof Delsing
Ragnheiður Helga Þórarinsdóttir
Siv Björklund
Taina Juurakko-Paavola
Vár í Ólavstovu (forkvinne)

Avbud

Doris Amland
Katti Frederiksen
Tom Steffensen

Nordisk Språkkordinasjons sekretariat

Birthe Lien (leder)
Maria Eintveit (prosjektmedarbeider)
Thomas Henriksen (seniorrådgiver)

Gjester

Anna Florén (Perlekursene)
Dagfinn Røddingen (Nettverket for språknemndene i Norden)
Kim Lilholt Ruggaard (Nordkurs)
Lene Reichstein Lund (Nordspråk)
Lis Madsen (Språkpilotene)
Marit Lund (lærer, Frogn videregående skole)
Åse Wetås (Nettverket for språknemndene i Norden)

Referat fra dialogmøter

Møtets andre dag ble innledet av Birthe Lien med en introduksjon til dialogmøtene. Medlemmene av Ekspertgruppen og representanter fra de sentrale aktører delte seg inn i mindre diskusjonsgrupper.

Etter dialogmøtet ble det foretatt en oppsamling fra gruppene i fellesskap.

Det ble poengtert fra både Ekspertgruppen og aktørene at dialogmøtene hadde vært nyttige, og kan tilrettelegge for bedre dialog fremover.

Gruppene hadde diskutert aktivitetenes innhold, økonomi og muligheter for fremtidig utvikling. Man ønsker å fastholde muligheten for fysiske møter med Ekspertgruppen, da dette gjør dialog enklere. I tillegg ble det diskutert hvordan man kan forenkle avrapportering og aktivitetsplaner – og ikke minst involvere Ekspertgruppen mer. Det ble blant annet foreslått at man kan opprette en digital side hvor man samler rapporter og resultater fra aktørene. Dette vil lette tilgjengelighet og synliggjøring. I tillegg ble det etterlyst en form for manual for avrapportering – Språkkoordinasjonen ble oppfordret til å utforme dette. En utfordring er dog at avrapporteringen ofte oppleves skjematisk, og ikke nødvendigvis tilpasset arbeidet. Ekspertgruppen ønsker å bli involvert i utviklingen av maler.

Viktigheten av å ikke arbeide i siloer ble påpekt. Derfor bør man legge til rette for at man sammen ser på hvordan vi kan få mest mulig ut av midlene, og identifisere eventuelle overlapp. Det ble også foreslått at 1-2 av ekspertgruppens medlemmer deltar på kommende møter/kurser, etc. På den måten blir det lettere for Ekspertgruppen å bidra til utvikling av aktivitetene samt kan det skape mer kontakt utad.